

II. subsp. *lumnitzeri* (Wiesb.) Kmeťová

Klinček včasný Lumnitzerov

Ic.: Tab. 50, fig. 1, p. 637

Dianthus praecox subsp. *lumnitzeri* (Wiesb.) Kmeťová Biol. Práce Slov. Akad. Vied 31/5: 63, 1985.

Bas.: *Dianthus lumnitzeri* Wiesb. Bot. Cbl. 26: 85, 1866.

Syn.: *Dianthus plumarius* auct. non L. 1753 – *D. virgineus* Lumn. 1791 – *D. plumarius a saxatilis* Neilr. 1851 – *D. virgineus* var. *lumnitzeri* Wiesb. 1882 – *D. serotinus* subsp. *lumnitzeri* (Wiesb.) Hegi 1911 – *D. plumarius* var. *lumnitzeri* (Wiesb.) Novák 1923 – *D. hungaricus* subsp. *lumnitzeri* (Wiesb.) Jáv. 1934 – *D. plumarius* subsp. *lumnitzeri* (Wiesb.) Domin 1935.

Rastlina sivozelená, výrazne oinovatená. Trsy ± husté. Listy sterilných výhonkov priamo až šikmo odstávajúce, 20–50 mm dlhé, na okraji ± drsné. Byľ pod kvetom zvyčajne hranatá, 10–15 cm dlhá. Byľové listy tuhé, priamo až šikmo odstávajúce, čiarkovité, na vrchole náhle zúžené. Podkališné listence v 2 pároch, podlhovasté až široko elipsovité, krátko špičkaté až hrotité. Kalich kvitnúcich rastlín valcovitý. Korunné lupienky prevažne biele, lupene obrátene kopijovité až úzko obrátene vajcovité, ± oddialené až dotýkajúce sa, na okraji nepravidelne zubaté až rozstrapkané do hĺbky 2–3 mm, do 10 mm dlhé, na báze s bielymi alebo ružovými papilami.

Chromozómy: $2n = 60$, okr. 10, Pustá Ves (Kmeťová in Májovský et al. Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comen., Bot. 22: 7, 1974); okr. 11, Modrovka, vrch Ihlovec (Kmeťová in Májovský et al. l. c. ut *D. plumarius* subsp. *lumnitzeri*); $2n = 90$, okr. 5, Devín, hradný vrch (Kmeťová in Májovský et al. l. c.; Kovanda Preslia 56: 293, 1984); okr. 10, Pustá Ves (Kmeťová in Májovský et al. l. c.). – Čachtice, hradný vrch (Kmeťová in Májovský et al. l. c.; Kovanda l. c.). – Brezová pod Bradlom, Vášky (Kmeťová Biol. Práce Slov. Akad. Vied 31/5: 38, 1985). – Modrovka, Lackova kopanica, vrch Hrádok (Kmeťová in Májovský et al. l. c.).

Biológia, ekológia, fytoecenológia. Hemikryptofyt. Kvitnutie máj–júl. Rastie v skeletnatej pôde na vápencovom a dolomitovom podklade, na skalách a skalnej drvine v kolínnom a submontánom stupni. Maximum: ca 750 m n. m., okr. 10, vrchy Vysoká a Vápenná (veľa zberov i literárnych údajov, ale nik z autorov neudáva nadmorskú výšku; na oboch lokalitách sa taxón vyskytuje až vo vrcholovej časti). Vyskytuje sa v otvorených xerofilných spoločenstvách zväzov *Diantho lumnitzeri-Seslerion a Festucion valesiaca*.

Celkové rozšírenie. Západokarpatsko (predkarpatský) subendemit, opísaný z Devínskeho hradného vrchu (locus classicus). Vyskytuje sa v juhozápadnej časti Slovenska, na Hainburských kopcoch v Rakúsku a varietou *palaviensis* je zastúpený na južnej Morave.